

RESOLUCIÓ del procediment sancionador núm. PS 31/2011, referent al Museu d'Art Contemporani de Barcelona

Antecedents

Primer.- En data 25/08/2010 va tenir entrada a l'Agència Catalana de Protecció de Dades (actualment Autoritat Catalana de Protecció de Dades, de conformitat amb la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, en virtut de la qual se subroga en la posició de l'Agència –DT 1a-) un escrit de denúncia contra el Museu d'Art Contemporani de Barcelona (en endavant, MACBA) per un possible incompliment de la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal (en endavant, LOPD).

En concret, en l'escrit de denúncia es posava de manifest que a la plaça on està ubicat el MACBA hi havia instal·lada una càmera de videovigilància que podria captar imatges de les persones que transiten per la via pública; que no s'hauria creat el fitxer corresponent a la captació d'imatges a través de les càmeres de videovigilància que el MACBA hi té instal·lades (art. 20 LOPD), ni s'hauria notificat a l'Agència per a la seva inscripció al Registre de Protecció de Dades de Catalunya. A l'últim, també es denunciava que el MACBA incompliria el deure d'informació previst a l'article 5 de la LOPD. Juntament amb la denúncia s'aportava una imatge fotogràfica en la qual es visualitzava una càmera instal·lada a una cantonada de la façana del MACBA.

Segon.- Arran de la denúncia, l'Agència va iniciar una fase d'informació prèvia d'acord amb el que preveu l'article 7 del Decret 278/1993, de 9 de novembre, sobre el procediment sancionador d'aplicació als àmbits de competència de la Generalitat, en relació amb l'article 17 de la Llei 5/2002, de 19 d'abril, de l'Agència Catalana de Protecció de Dades, per tal d'obtenir més informació sobre les circumstàncies dels fets i els subjectes responsables.

En el si d'aquesta fase, en data 26/10/2010 es va realitzar una inspecció ocular a la seu del MACBA (plaça dels Àngels, número 1, de Barcelona) per tal de comprovar l'existència de càmeres instal·lades a l'exterior de l'edifici, així com la presència, el contingut i el format dels cartells informatius.

En la dita inspecció es va comprovar l'existència de 6 càmeres de videovigilància col·locades en tot el perímetre de l'edifici del MACBA, i de 2 càmeres col·locades a la façana del Centre d'Estudis i Documentació d'aquest museu, també ubicat a la plaça dels Àngels. També es va constatar la col·locació en cada porta d'accés a ambdós edificis d'una inscripció adhesiva on hi figurava, en llengua catalana, castellana i anglesa, el següent:

*“Zona videovigilada
Llei orgànica 15/1999, de protecció de dades. Podeu exercir els vostres drets davant el Consorci Museu d'Art Contemporani de Barcelona, situat a la Plaça dels Àngels 1, Barcelona 08001.”*

Tercer.- Per mitjà d'ofici de 02/03/2011 es va efectuar un requeriment d'informació al MACBA sobre diversos extrems relacionats amb els fets objecte de denúncia.

Com a resposta al requeriment formulat per l'Autoritat, per escrit de data 24/03/2011 el gerent del MACBA va manifestar que les càmeres es van instal·lar al setembre/octubre de l'any 2008, que la persona titular de les videocàmeres és el Consorci Museu d'Art Contemporani de Barcelona; que la finalitat perseguida és la visualització i el control de seguretat dels accessos i les diferents façanes dels seus edificis; que les imatges s'emmagatzemen durant 30 dies, i que s'informa a les persones sobre la captació d'imatges a través de rètols específics ubicats a les zones públiques dels accessos als edificis del Consorci. Acompanyava l'escrit de còpia de l'anunci de 05/03/2008, publicat al DOCG núm. 5093, de 18.03.2008, sobre l'anul·lació i creació de nous fitxers de dades de caràcter personal, anunci en el qual, entre els fitxers creats, es troba el fitxer "cámaras".

Quart.- De les investigacions efectuades es va constatar que ni en el Registre de Protecció de Dades de Catalunya ni en el Registre General de Protecció de Dades de l'Agència Espanyola de Protecció de Dades no hi constava inscrit el fitxer "cámaras" ni cap altre fitxer de videovigilància del qual en fos responsable el MACBA.

Cinquè.- En data 14/04/2011 es va acordar iniciar procediment sancionador contra el MACBA per la possible comissió de diverses infraccions de la normativa de protecció de dades, relacionades amb la gravació d'imatges a través de càmeres de videovigilància. Així mateix, va nomenar instructora de l'expedient a la funcionària de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, la Sra. XXX.

Aquest Acord d'Inici i el corresponent Plec de càrrecs es van notificar a l'entitat imputada en data 27/04/2011. En el Plec de càrrecs es concedia al MACBA un termini de deu dies hàbils comptadors a partir del dia següent de la seva notificació per formular al·legacions, presentar documents i proposar la pràctica de les proves que considerés convenient per a la defensa dels seus interessos.

El MACBA va formular al·legacions per mitjà d'escrit rebut a l'Autoritat en data 9/05/2011, amb el qual reconeixia el fet imputat Primer del Plec de càrrecs, mentre que rebutjava els altres dos fets imputats. Quant al fet imputat tercer, sol·licitava la pràctica de dues proves: testifical del responsable de seguretat del MACBA i inspecció directa per part d'aqueixa instructora de les gravacions de les càmeres perimetrals a fi d'acreditar que les gravacions efectuades a la via pública no permetien la identificació de les persones físiques vianants.

Sisè.- Per Acord de data 10/05/2011, notificat al MACBA en data 16/05/2011, es va disposar l'obertura d'un període de prova per tal de portar a terme la prova proposada per l'entitat imputada consistent en una inspecció de les gravacions que efectuen les càmeres de videovigilància perimetrals del MACBA, i es va inadmetre la prova testifical del responsable de seguretat d'aquest museu, per considerar-la innecessària.

En data 25/05/2011 es va practicar la prova esmentada, en la qual es va constatar que les càmeres col·locades a la façana del MACBA i que enfoquen la via pública no permeten la identificació de persones.

Setè.- En data 23/06/2011 es va dictar Proposta de resolució per part de la instructora d'aquest procediment. Aquesta Proposta fou notificada al MACBA el dia 28/06/2011. En aquesta Proposta de resolució es concedia un termini de deu dies, comptadors a partir de l'endemà de la data de notificació, per tal que l'entitat imputada formulés les al·legacions que estimés convenientes. Transcorregut el termini esmentat, es constata que el MACBA no ha efectuat al·legacions a la Proposta de resolució.

Del conjunt de les actuacions practicades en aquest procediment es consideren acreditats els fets que seguidament es detallen com a fets provats.

Fets Provats

Únic.- El Museu d'Art Contemporani de Barcelona va instal·lar el mes de setembre o octubre de 2008 un sistema de videovigilància de l'exterior i dels accessos a l'edifici del museu i a l'edifici Centre d'Estudis i Documentació d'aquest museu, a través del qual enregistra imatges dels ciutadans que accedeixen a aquests edificis.

Si bé el MACBA va crear el fitxer corresponent mitjançant Acord publicat al DOGC de 18/03/2008 (denominat fitxer *càmeres*), fins el 09/05/2011 no es va sol·licitar la inscripció d'aquest fitxer de videovigilància en el Registre de Protecció de Dades de Catalunya.

Fonaments de Dret

Primer.- És d'aplicació al present procediment el Decret 278/1993, de 9 de novembre, sobre el procediment sancionador d'aplicació als àmbits de competència de la Generalitat, segons el previst a la DT 2a de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades. De conformitat amb els articles 5.k) i 8.2.j) de la Llei 32/2010, la resolució del procediment sancionador correspon a la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades.

Segon.- De la documentació aportada amb la denúncia i de les actuacions d'investigació efectuades ha quedat acreditat que el MACBA va implantar un sistema de videovigilància sense complir amb tot allò previst a la LOPD.

En concret, de les actuacions practicades ha quedat acreditat que el MACBA va instal·lar el mes de setembre o octubre de 2008 un sistema de videovigilància de l'exterior i dels accessos a l'edifici del museu pròpiament i al Centre d'Estudis i Documentació d'aquest museu, a través del qual recull i tracta imatges dels ciutadans que accedeixen a aquests edificis. Si bé va crear el fitxer preceptiu mitjançant acord publicat al DOGC de 18/03/2008, no ha estat fins al 09/05/2011, és a dir un cop s'ha notificat la incoació del present procediment sancionador arran de la presentació d'una denúncia, que ha sol·licitat la seva inscripció en el

Registre de Protecció de Dades de Catalunya, tal com ha reconegut expressament la pròpia entitat imputada.

El deure d'inscripció de fitxers en el registre de protecció de dades corresponent està previst a l'article 55 del Reial decret 1720/2007, de 21 de desembre, pel qual s'aprova el Reglament de desenvolupament de la LOPD (en endavant, RLOPD), el qual estableix el següent:

"Notificació de fitxers

1. Qualsevol fitxer de dades de caràcter personal de titularitat pública l'ha de notificar l'òrgan competent de l'Administració responsable del fitxer a l'Agència Espanyola de Protecció de Dades per a la seva inscripció en el Registre General de Protecció de Dades, en el termini de trenta dies des de la publicació de la seva norma o acord de creació en el diari oficial corresponent.

2. Els fitxers de dades de caràcter personal de titularitat privada els ha de notificar a l'Agència Espanyola de Protecció de Dades la persona o entitat privada que pretengui crear-los, amb caràcter previ a la seva creació. La notificació ha d'indicar la identificació del responsable del fitxer, la identificació del fitxer, les seves finalitats i els usos previstos, el sistema de tractament utilitzat en la seva organització, el col·lectiu de persones sobre el qual s'obtenen les dades, el procediment i procedència de les dades, les categories de dades, el servei o unitat d'accés, la indicació del nivell de mesures de seguretat bàsic, mitjà o alt exigible, i, si s'escau, la identificació de l'encarregat del tractament on estigui ubicat el fitxer i els destinataris de cessions i transferències internacionals de dades.

3. Quan l'obligació de notificar afecti fitxers subjectes a la competència de l'autoritat de control d'una comunitat autònoma que ha creat el seu propi registre de fitxers, la notificació s'ha d'efectuar a l'autoritat autonòmica competent, que ha de donar trasllat de la inscripció al Registre General de Protecció de Dades.

El Registre General de Protecció de Dades pot sol·licitar de les autoritats de control de les comunitats autònomes el trasllat a què es refereix el paràgraf anterior, i procedir, si no n'hi ha, a la inclusió d'ofici del fitxer en el Registre.

4. La notificació s'ha de realitzar conforme al procediment que estableix la secció primera del capítol IV del títol IX del present Reglament."

L'article 11 de la Llei 32/2010 (en consonància amb allò que determinava l'article 15 de la Llei 5/2002, de 19 d'abril, de l'Agència Catalana de Protecció de Dades) estableix que:

"1. El Registre de Protecció de Dades de Catalunya s'integra a l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades.

2. Són objecte d'inscripció en el Registre de Protecció de Dades de Catalunya:

a) Els fitxers de dades personals, de titularitat pública o privada, inclosos dins l'àmbit d'actuació de l'Autoritat Catalana de protecció de Dades."

Per la seva banda, l'article 11.1 de la Instrucció 1/2009, de 10 de febrer, de l'Agència Catalana de Protecció de Dades, sobre el tractament de dades de caràcter personal mitjançant càmeres amb fins de videovigilància (en endavant, Instrucció 1/2009) disposa expressament que:

“11.1 Qualsevol tractament de dades personals que comporti l'enregistrament d'imatges de persones físiques identificades o identificables, captades mitjançant una o més càmeres que formin part d'un sistema de videovigilància, constitueix un fitxer i s'ha de notificar al Registre de protecció de dades de Catalunya. La notificació s'ha de fer un cop s'hagi creat el fitxer, d'acord amb el que preveu la normativa de protecció de dades, mitjançant el formulari que s'estableix per resolució del director o directora de l'Agència Catalana de Protecció de Dades. També s'ha d'inscriure la modificació i la supressió dels fitxers.”

A l'efecte de determinar la infracció que ha comès el MACBA per haver recollit imatges a través de les esmentades càmeres de videovigilància sense haver sol·licitat la inscripció del fitxer de videovigilància, val a dir que els tipus infractors previstos a l'article 44 LOPD han estat modificats per la disposició addicional 56a de la Llei 2/2011, de 4 de març, d'Economia Sostenible (en endavant, LES). D'acord amb el principi general d'irretroactivitat que regeix en l'exercici de la potestat sancionadora (art. 102.2 de la Llei 26/2010, del 3 d'agost, de règim jurídic i de procediment de les administracions públiques de Catalunya i art. 128 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú), s'han d'aplicar les disposicions sancionadores vigents en el moment de produir-se els fets que constitueixen infracció administrativa, tret que les noves disposicions afavoreixin al presumpte infractor, circumstància que no es dona en el cas present, ja que l'article 44.2.b) de la LOPD en la seva nova redacció preveu com a infracció lleu, tal com succeïa amb la legislació anterior: *“No sol·licitar la inscripció del fitxer de dades de caràcter personal en el Registre de Protecció de Dades”*. Per això, en aplicació del principi d'irretroactivitat cal aplicar la legislació anterior, vigent en el moment de produir-se els fets, el qual tipifica com a infracció lleu a l'apartat c) de l'article 44.2 de la LOPD:

“c) No sol·licitar la inscripció del fitxer de dades de caràcter personal en el Registre General de Protecció de Dades, quan no sigui constitutiu d'infracció greu.”

Tercer.- L'article 21.2 de la Llei 32/2010, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, en consonància amb l'article 46 de la LOPD, preveu que quan les infraccions siguin comeses per una administració pública la resolució que declari la comissió d'una infracció ha d'establir les mesures que escau adoptar perquè cessin o es corregeixin els efectes de la infracció.

Doncs, bé, en relació amb la declaració d'infracció respecte a la manca d'inscripció del fitxer de videovigilància al Registre de Protecció de Dades de Catalunya, resulta innecessari efectuar el requeriment d'adopció de mesures correctores, ja que en data 09/05/2011 ha tingut entrada en el Registre de l'Autoritat l'escrit del MACBA pel qual sol·licita la inscripció del corresponent fitxer de videovigilància.

Per això, fent ús de les facultats que em confereix l'article 15 del Decret 278/1993, de 9 de novembre, sobre el procediment sancionador d'aplicació als àmbits de competència de la Generalitat de Catalunya,

RESOLC

Primer.- Declarar que el MACBA ha comès la infracció lleu prevista a l'article 44.2.c) de la LOPD, en relació amb l'article 55 del RLOPD.

Segon.- Notificar aquesta Resolució al MACBA.

Tercer.- Comunicar aquesta Resolució a la persona denunciant.

Quart.- Comunicar aquesta Resolució al Síndic de Greuges, de conformitat amb el que preveu l'Acord Tercer del Conveni de Col·laboració entre el Síndic de Greuges de Catalunya i l'Agència Catalana de Protecció de Dades de data 23 de juny de 2006.

Cinquè.- Ordenar la publicació d'aquesta Resolució al web de l'Autoritat (www.apd.cat), de conformitat amb l'article 17.2 de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre.

Contra aquesta Resolució, que posa fi a la via administrativa d'acord amb l'article 14.3 del Decret 48/2003, de 20 de febrer, pel qual s'aprova l'Estatut de l'Agència Catalana de Protecció de Dades, el Museu d'Art Contemporani de Barcelona pot interposar, amb caràcter potestatiu, recurs de reposició davant la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, en el termini d'un mes a comptar de l'endemà de la seva notificació, d'acord amb el que preveu l'article 116 i següents de la Llei 30/1992 o bé interposar directament recurs contenciós administratiu davant els jutjats contenciosos administratius, en el termini de dos mesos a comptar de l'endemà de la seva notificació, d'acord amb els articles 8, 14 i 46 de la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la Jurisdicció contenciosa administrativa.

Igualment, la part interessada pot interposar qualsevol altre recurs que consideri convenient per a la defensa dels seus interessos.

La directora

Esther Mitjans i Perelló

Barcelona, 21 de juliol de 2011